

KOPAČKY

ZÁHADA SPIACICH ROZHODCOV

Roberto Santiago

Ilustroval Enrique Lorenzo

FRAGMENT

Kopačky 1

Záhada spiacich

rozhodcov

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.fragment.sk
www.albatrosmedia.sk

FRAGMENT

Roberto Santiago

Kopačky 1: Záhada spiacich rozhodcov – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

KOPÁČKY

ZÁHADA SPIACICH ROZHODCOV

Roberto Santiago

Ilustroval Enrique Lorenzo

FRAGMENT

Original title: Los Futbolísimos. El misterio de los árbitros dormidos

© Text by Roberto Santiago, 2013

© Illustration by Enrique Lorenzo, 2013

© Ediciones SM, 2013

Slovak edition published by arrangement with Ediciones SM through Dos Passos
Agencia Literaria

All rights reserved.

Translation © Lucia Nguyen, 2025

Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2025

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-4810-0

ISBN e-knihy 978-80-566-4876-6 (1. zverejnenie, 2024) (ePDF)

1

Volám sa Francisco García Casas, čoskoro oslávim jedenáste narodeniny a práve sa chystám kopnúť najdôležitejšiu penaltu v dejinách Soto Alta.

Je sobota ráno.

A strašný hic.

Ukladám si loptu na značku pokutového kopu.

Stojím priamo pred brankárom.

Uprene sa naňho pozerám.

Je to vysokánsky blondávy chalan v šiltovke. Má na sebe výrazný oranžový dres, ktorý určite svieti na kilometre ďaleko.

Tiež sa na mňa pozerá. Provokačne. Akoby ma vyzýval:
Kopni, ak si trúfaš.

A vtedy začujem rev z tribúny.

Viac než tisícový burácajúci dav máva vlajkami vo vetre.

Prišlo skoro celé mestečko.

A všetci sa teraz sústredia na mňa.

Toľko divákov zápas Žiackej futbalovej ligy ešte nezažil.

Ale toto nie je len obyčajný zápas.

Je to posledný zápas sezóny.

A v priebehu uplynulých dvoch týždňov sa toho udialo toľko, že prišli dokonca aj novinári, televízni reportéri a fotografi.

A uprostred toho všetkého stojím ja.

Pripravený kopnúť penaltu.

Pohľadom skontrolujem rozhodcu.
Dúfam, že sa mu nestane nič divné.
Pozriem sa na svojich spoluhráčov.
Všetci sa tvária nervózne. Odvracajú zrak, neodvážia sa
mi nič naznačiť, ani len pohľadom o mňa nezavadia.
Teda až na Helenu, ktorá sa na mňa usmeje a kývne hlavou.
Možno ako jediná z tímu verí, že tú penaltu trafím.
Tento rok som v lige netrafil päť pokutových kopov.
Určite je to rekord. Päť nepremených šancí...

Lenže žiadna z tých penáلت nebola taká dôležitá ako táto.
Ani ja sám si nie som istý, či ju chcem kopat'.
Ale nemám na výber.
Som hrotový útočník.
Musím ju kopnúť.
A musím ju trafiť.
Veľmi sme sa nadreli, aby sme sa dostali až sem.
Ak to pokazím, stratíme toho oveľa viac než jeden zápas.
Náš tím môže zaniknúť.
Možno to znie zvláštne. Ale je to tak. Ak túto penaltu netrafím, je vysoko pravdepodobné, že futbalový tím Soto Alto prestane raz a navždy existovať.
Takže musím skórovať.
Vymením si pohľad s mamou, ktorá sedí na lavičke.
Ona síce nie je trénerka, ale dnes je na našej lavičke, pretože pred týmto zápasom sa udialo naozaj veľa podivností.
V tejto chvíli, tesne pred kopnutím penalty, sa mi hlavou preháňajú všetky tie neuveriteľné veci, ktoré sa prihodili rozhodcom, trénerom a vlastne aj všetkým ostatným.
A jediné, čo si v duchu hovorím, je:
Francisco, toto je tvoja posledná šanca.
Musím tú penaltu trafiť za každú cenu.
Hluk z tribúny narastá.
Všetci skandujú a tleskajú a ja sa snažím sústrediť.
Mám mieriť doprava?
Alebo radšej doľava?

Posledné dve neúspešné penalty som kopol doľava. Možno o tom ich brankár vie. Dotkne sa svojho šiltu a namieri na mňa ukazovákom.

Prečo na mňa ukazuje?

Myslí si, že ma tým vystraší?

Tak to sa teda mylí. Nech si na mňa pred všetkými ukazuje, koľko len chce, mňa nevydesí.

A to z veľmi jednoduchého dôvodu: ja som sa totiž bál už dávno pred tým, ako na mňa namieril prst.

Musím tú penaltu dať, musím ju...

Vtedy rozhodca zapíska.

Je najvyšší čas.

Rozbehnem sa.

Zatvorím oči.

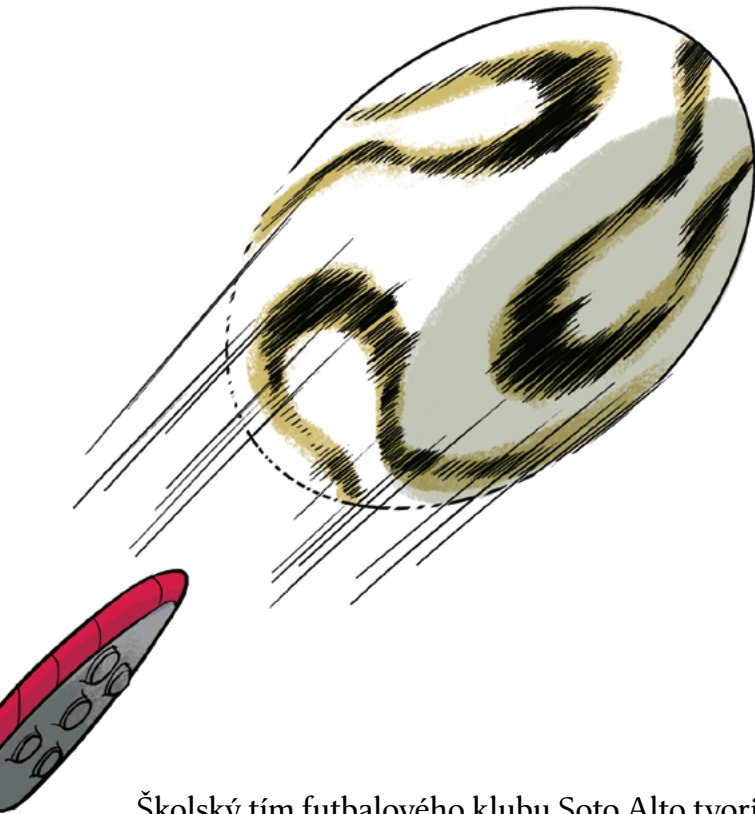
Pomyslím si: *Na nič nemysli.*

A kopem.

Lopta letí k bráne.

A ja sa len neveriacky dívam za ňou...

2

Školský tím futbalového klubu Soto Alto tvoria:

S číslom 1 Camuñas, brankár. Prezývame ho Ušiak, pretože jeho ušiská plachtia vzduchom, akoby sa každú chvíľu chystali na odlet. V bráne mu to ide a pochyťá dosť gólov, aj keď sa pritom príliš nehýbe. Jeho dvaja starší bratia sú tiež brankári, ale on neustále opakuje: „To ja som najlepší brankár v našej rodine.“

S číslom 2 Frfloš, pravý obranca. Vždy len vzdychá a na všetko sa sťažuje. Jeho skutočné meno si už nikto nepamätá, pretože ho všetci odjakživa voláme Frfloš. Našu výhru nad rímskym futbalovým tímom okomentoval: „Ach, škoda,

že sme vyhrali... Mohli sme prekonať rekord v najvyššom počte prehier za sebou.“

S číslom 3 Marilyn, ľavá obrankyňa. Dokáže bežať tak rýchlo, až človek niekedy zabudne, že je to baba a že nás združenie rodičov donútilo prijať ju medzi seba, lebo vraj musíme mať v tíme viac dievčat. Je celkom dobrá, rada všetkým rozkazuje a nosí kapitánsku pásku, hoci nikto nevie prečo.

S číslom 4 Tomeo, stopér. Je živým dôkazom toho, že na to, aby ste mohli byť vo futbalovom tíme, nemusíte vedieť hrať futbal: stačí okolo seba veľa kopať a strkať do ostatných. Dáva do toho všetko, veľa kričí a robí, čo môže, no aj tak mu to ako futbalistovi ide mizerne, takže to vlastne nemá cenu.

S číslom 5 Toni, stredopoliar. Toni je niečo medzi Messim a Cristianom Ronaldom, hoci až taký dobrý asi nie je. Myslím si, že ho trochu štve, že hrá s nami a nie je v tíme z Axie alebo zo Santo Ángela. Nuž, prischli sme mu práve my.

S číslom 6 Helena, útočná záložníčka. Helena má tie najväčšie oči, aké som kedy videl, a je taká krásna, že ani neviem, čo viac o nej povedať. Aha, vlastne viem: má na konte viac gólov ako ja.

S číslom 7 Fiasko, hrotový útočník. Vlastným menom Francisco alebo Paco, Paquito, ale v poslednom čase je jeho futbalový výkon jedno veľké fiasko, takže mu podľa toho prischla nová prezývka.

Ak vám to ešte nedošlo, Fiasko som ja.

Toto sú teda siedmi hráči našej základnej zostavy.

A potom máme ešte dvoch náhradníkov.

S číslom 8 Osmička, náhradník na skoro všetky pozície, ktorý budúci mesiac oslávi jedenásť rokov, no je taký nízky, že vyzerá skôr ako osemročný chlapec. Aj preto má prezývku Osmička. V skutočnosti sa volá Pedro a podľa mňa môže byť len rád, pretože by sme ho mohli pokojne volať Krpec alebo Skrček – a možno aj niečo horšie.

A nakoniec Anita, náhradná brankárka s číslom 10, ktorá ešte donedávna okolo futbalovej brány ani len nešla, no napriek tomu presvedčila mamu, aby ju odhlásila z baletu a zapísala na futbal, ktorý sa jej páčil oveľa viac. Anita nosí dioptrické okuliare a letiacu loptu nemá šancu zbadáť, ale keďže je náhradníčka, nikdy sme si s tým veľmi nelámali hlavu. Až doteraz.

Potom tu ešte máme Aliciu a Felipeho, našich trénerov. Vraj spolu chodia, ale ja som ich nikdy nevidel dať si pusu ani nič také.

Alicia je štíhlejšia a vysokej postavy, rozumie futbalu a stále nám rozpráva historky o slávnych hráčoch, legendárnych tímoch a podobne.

Felipe nosí bradu a Camuñasov ocko mu raz v hneve povedal, že aj keby mal fúzy ako starý dedko, stále bude len malé decko, ktoré o futbale nemá ani šajnu. Rodičia sa na našich trénerov zvyknú často hnevať. Hlavne keď prehráme – čo sa deje skoro vždy.

Takže toto je náš futbalový tím Soto Alto.

Medzi sebou si však hovoríme Kopačky.

Prečo?

Pretože skôr ako som kopal tú najdôležitejšiu penaltu v dejinách Soto Alto, udialo sa niečo neuveriteľné. Niečo, čo sa nikdy predtým nestalo a čo sa už podľa mňa ani nikdy nezopakuje.

FK Soto Alto Kompletný tím!

3

Základná škola Soto Alto sa nachádza v jednom horskom mestečku neďaleko Madridu. Toto mestečko sa volá Malá Sevilla a ľudia z okolitých miest si z jeho názvu často uťahujú. Píšu rôzne odkazy na dopravné značky pri vstupe do mesta a zrejme pritom idú puknúť od smiechu, ale ja na tom nevidím vôbec nič smiešne.

Naša škola stojí na sídlisku, ktoré sa tiež volá Soto Alto.

Sú v nej aj triedy pre škôlkarov.

Má veľký dvor s dvomi basketbalovými a s jedným futbalovým ihriskom.

Hneď pri hlavnom vchode školy sa vyníma nápis:

„Kde je vzdelanie, tam niet triednych rozdielov.“

Konfucius (551 pred n. l. – 478 pred n. l.)

Konfucius bol podľa všetkého významný čínsky filozof, ktorý povedal veľa múdrych vecí.

A združenie rodičov žiakov našej školy odhlasovalo práve tento výrok.

V hre boli aj iné citáty, ktoré sa im páčili, ale nakoniec zvíťazil tento. Mne sa zdá celkom v pohode, aj keď si nie som úplne istý, čo presne znamená.

Som v piatej B.

V triede je nás tridsať.

Camuñas a Frfloš chodia do triedy so mnou.

Helena je zase v piatej A.

Nechápem, podľa čoho nás rozdelili na áčko a béčko.

Možno išli podľa poradia, v akom sme sa zapísali do školy. Alebo podľa abecedy. Alebo podľa nálady nášho riaditeľa. Volá sa Esteban, a keď prechádza školským dvorom, vždy si niečo mrmle popod nos. A možno nás do tried rozdelili úplne náhodne.

Kedysi to bolo ešte zamotanejšie, pretože existovalo aj céčko. Lenže to museli zrušiť, lebo na toľko tried nemali peniaze, a decká z céčka rozdelili medzi áčko a béčko.

A mňa minulý rok vybrali do futbalového družstva.

Náš tím je súčasťou Žiackej futbalovej ligy, čo je najdôležitejšia liga, v akej som kedy hral.

Je v nej šestnásť tímov.

Vítazné družstvo získa Školský pohár.

A posledné dva tímy sa prepadnú do nižšej kategórie.

Na rodičovskom združení sa rozhodlo, že ak sa tento rok ocitneme na zostupovej priečke, bude najlepšie náš futbalový tím rozpustiť a otvoriť nejaký divadelný krúžok alebo hodiny gitary, alebo niečo také.

Futbal je vraj príliš násilný a súťaživý, čo nám neprospieva. Takže ak sa neudržíme v tabuľke, náš tím zanikne.

Združenie rodičov žiakov našej školy sa rado stretáva a prijíma rozhodnutia. Najmä Anita mama Laura, pani Dokonalá, ktorá sa tvári ako chodiaca encyklopédia a všetkým by len rozkazovala.

Keby tu bol Konfucius, určite by im poradil:

Skôr ako sa rozhodnete, opýtajte sa detí.

Lenže Konfucius je už viac ako dvetisíc rokov po smrti.

Takže rodičia sa stretávajú aj naďalej a rozhodujú bez nás.

Je až smiešne, že práve oni hovoria o násilí, pretože počas futbalových zápasov došlo k roztržkám jedine medzi nimi a rodičmi žiakov z iných tímov. Alebo sa pustili do rozhodcu. Alebo do trénerov. Medzi žiakmi sa nestrhla ani jedna jediná bitka.

Proti gitare nič nemám, ale futbal som si naozaj obľúbil.

Dúfam, že náš tím prežije.

Hoci to nebude vôbec jednoduché.

Zostávajú už len tri zápasy a my sme v tabuľke predposlední.

Do konca sezóny musíme vyhrať aspoň jeden zápas, inak bude po nás.

A po celom našom futbale.

4

Môj ocko sa volá Emilio a je mestský policajt.

Príslušníci mestskej polície sú u nás normálni policajti v modrých uniformách, ktorí dávajú pokuty a počas slávností uzatvárajú ulice. Nie sú ako tí z filmov, čo strieľajú a naháňajú zločincov. Môj ocko hovorí, že pár naháňačiek už zažil, ale zbraň nikdy použiť nemusel.

V Malej Seville sa toho popravde zase toľko nedeje. Teda, aspoň pokiaľ ja viem.

Môj ocko rád rozpráva historiky z práce.

Napríklad tú, keď sa zloději vlámali do Ginésovej cukrárne a nevedeli sa z nej dostať von. A tak tam zostali a čakali, kým

príde Ginés so svojou manželkou, a zatiaľ pojedli všetky zákusky a koláče.

Alebo tú, keď nechal odťahnúť auto Gustava Ferradu, starostu Malej Sevilly, pretože parkovalo v zákaze.

„Pravidlá platia pre všetkých, Francisco, to si zapamätaj,“ povedal mi vtedy ocko. „Nezáleží na tom, či si starosta, alebo dokonca predseda vlády.“

Myslím si, že môjho ocka práca mestského policajta náramne baví.

Možno sa jedného dňa, keď budem veľký, aj ja stanem policajtom. Hoci ešte úplne neviem, či chcem byť futbalista, alebo veterinár, alebo športový novinár, alebo telocvikár, alebo mestský policajt. Ale ocko hovorí, že na rozhodovanie mám ešte čas.

Moja mamina sa volá Juana a pracuje ako predavačka v darčekom obchode.

To je paráda, ale aj nanič.

Super na tom je, že má zľavy na narodeninové aj vianočné darčeky – teda vlastne na úplne všetky darčeky. Horšie však je, že všetko, čo v našej rodine dostávame, je z maminho obchodu. Takže mi nekupujú žiadne hry na playko ani futbalové lopty, ani bicykle, ani ďalšie veci, ktoré by som chcel, pretože v maminom obchode ich nepredávajú. Na to si asi budem musieť našetriť sám z vreckového.

Mamina má veľmi rada futbal a fandí klubu Atlético Madrid. Vždy hovorí, že Atléti sú jediný tím na svete, ktorý získal viac členov a fanúšikov, keď zostúpil do druhej ligy, ako keď hral v tej prvej. Neviem, čo je na tom pravdy, ale ona to vyhlasuje tak pyšne, ako keby bola samotnou prezidentkou klubu alebo niečo také.

Škoda, že mamina nechodíeva na rodičovské združenia. Keď sa dozvedela o nápadе zrušiť náš futbalový tím, ak sa prepadne do nižšej ligy, veľmi sa nahnevala. Ona na rodičká nechodí, lebo sa vraj popri práci v obchode nemá čas ani len nadýchnuť. Podľa mňa zveľičuje, ale to je zase iný príbeh.

„A ty si na to nič nepovedal?“ spýtala sa môjho ocka, ktorý na tie združenia chodí.

„No, odhlasovala to väčšina...“

„A ako si hlasoval ty?“ nedala sa mamina.

„Ja... no... ja som sa hlasovania zdržal...“

„Akože zdržal?“ vyhrkla mamina, akoby neverila vlastným ušiam. „Prečo si sa zdržal? Zbláznil si sa?“

„Juana, prosím ťa... Ako strážca verejného poriadku predsa musím ísť príkladom a ostať nestranný, nemôžem sa zapájať do takýchto rozhodnutí. A navyše...“

„Nezmysel!“

Len čo mamina povie *nezmysel*, znamená to, že diskusia sa skončila.

Otočila sa na päte, nechala tam ocka stáť s otvorenými ústami a mrmlala si popod nos: „Tak on sa zdržal! To som ešte nezažila...“

Mamina mi neustále pripomína, že by som už konečne mal trafiť gól a že by sme sa ako tím mali snažiť, aby sme mohli hrať aj budúci rok.

„Trénuj, skóruj a venuj sa matematike, Francisco,“ opakuje mi dookola.

Ostatní ma volajú *Fiasko*, *Paco* alebo *Paquito*, ale moji rodičia ma oslovujú *Francisco*.

Ocko sa síce niekedy preriekne a povie mi *Fiasko*, ale mamina sa naňho za to vždy hnevá.

Ocko sa hnevá len málokedy.

Myslím si, že futbal v skutočnosti až tak nemusí, ale tvrdí opak, pretože nerád mamine protirečí.

Teda, ani mamine, ani nikomu inému.

Ešte poviem tri veci o svojom bratovi Víctorovi a budem dúfať, že viac ho už nebudem musieť spomenúť.

Víctor má štrnásť rokov a myslí si, že je múdry ako rádio a že si na mňa môže dovoľovať, pretože je starší.

Nechodí do rovnakej školy ako ja. Navštevuje Gymnázium Sáncheza Ruipéreza, kam o dva roky nastúpim aj ja.

NEZMYSEL!

Môj brat fandí Atlétom, rovnako ako celá naša rodina. Ja som chvíľu uvažoval, že by som presedlal na Real Madrid alebo Barcu, len aby som ho našťval, ale nemohol som to urobiť. Niežeby mi to zakázali, ale jednoducho to nejde. Fandím Atléticu, aj keď mu fandí môj brat, tak to jednoducho je.

Viem, že som mal povedať o svojom bratovi len tri veci, ale doplním ešte jednu:

Neustále sa chváli, že má veľa frajeriek, hoci som ho nikdy so žiadnou nevidel.

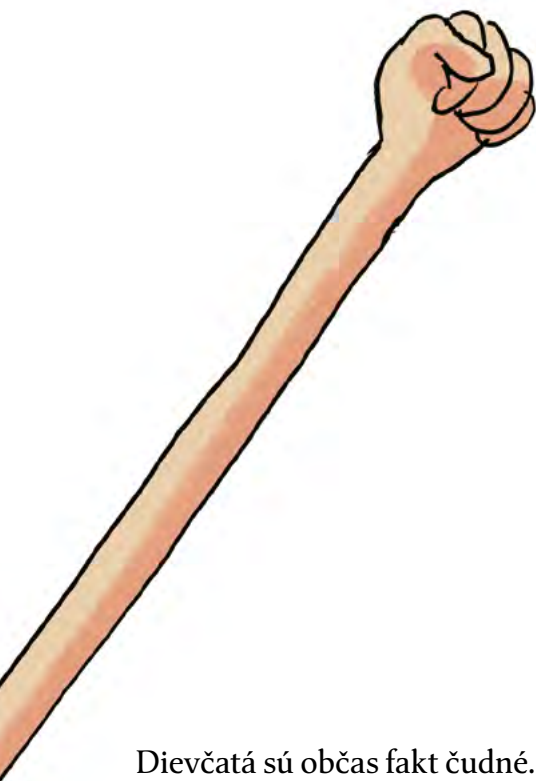
Vysmieva sa mi, že som trkvas a že so mnou vraj nijaké dievča nikdy chodiť nebude.

Víctorovi však nedochádza jedna vec.

Ja žiadnu frajerku nechcem.

Nikdy.

5

Dievčatá sú občas fakt čudné. Teda aspoň tie z Malej Sevilly. Možno sa baby z iných miest správajú inak a dajú sa lepšie pochopiť.

V našej triede je veľa dievčat, ktoré robia dosť zvláštne veci, ale o tom radšej pomlčím, lebo by mi aj tak nikto neuveril.

Helena je však úplne iná.

Ona má rada futbal rovnako ako ja.

Alebo možno aj viac.

Už som spomínal, že tento rok trafila v Žiackej futbalovej lige viac gólov než ja.

A navyše má tie najväčšie oči na svete a podľa Camuňasa je bezkonkurenčne najkrajšia baba z piatej A. No to by bola aj z béčka, keby doň chodila, to je jasné.

„Krpec je buchnutý do Heleny! Krpec je buchnutý do Heleny! Krpec je buchnutý do Heleny!“ vykrikoval môj brat Víctor.

Nechcel som už spomínať svojho staršieho brata, ale asi sa tomu nevyhnem.

Práve sme obedovali a on osemnásťkrát za sebou zvolal tú istú vetu:

„Krpec je buchnutý do Heleny!“

Tým *krpcom* myslel, samozrejme, mňa.

„A ktože je to tá Helena?“ zisťovala mama.

„Vôbec nikto - a ani sa mi nepáči! Je to nezmysel,“ ohradil som sa.

No zdá sa, že slovo *nezmysel* má kúzelnú moc iba vtedy, keď ho vyriekne naša mama. Keď ho vyslovím ja, diskusia sa nekončí, práve naopak - začne sa rozbiehať.

„Je to jeho spolužiačka,“ vysvetlil Víctor.

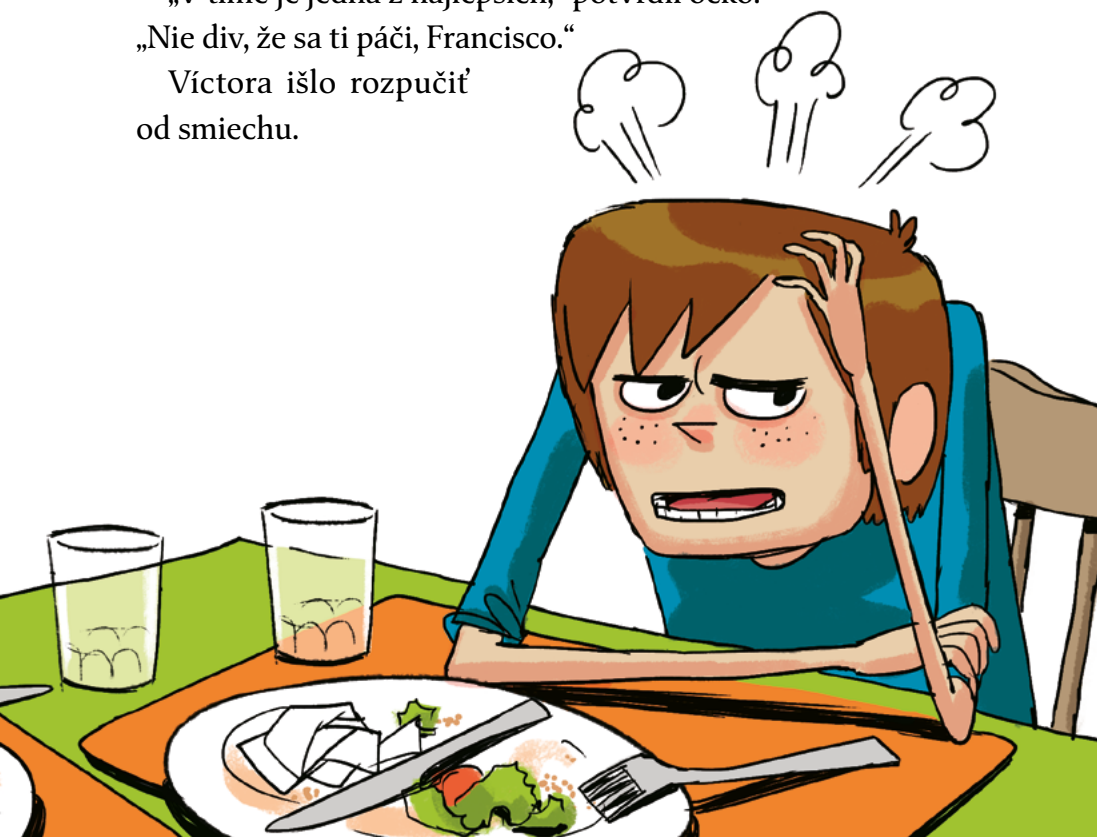
„Aha, áno, tá z futbalového tímu,“ pridala sa ocko.

„Tá pekná tmavovláska?“ opýtala sa mama.

„V tíme je jedna z najlepších,“ potvrdil ocko.

„Nie div, že sa ti páči, Francisco.“

Víctora išlo rozpučiť od smiechu.

A ja som očervenel ako fakľa.

„Na takéto záležitosti máš ešte čas,“ vyhlásila mamina. „Teraz sa sústreď na matematiku a na futbal. Frajerkami sa budeš zaoberať neskôr.“

„Tak aby bolo jasné: Helena sa mi nepáči a žiadnu frajerku nechcem. Nikdy!“ oznámil som rozhodne.

Môj brat sa však ešte chvíľu pochechtával.

A rodičia pokračovali v rozhovore o našom tíme, o tom, čo by bolo pre mňa najlepšie, o tom, že za ich mladých čias spolu dievčatá a chlapci futbal nehrávali, a ešte o ďalších veciach, ktoré mi boli úplne ukradnuté.

Ja som myslel iba na jedno:

Helena sa mi nepáči.

Ja chcem hlavne hrať futbal.

S Helenou, keby sa dalo.

Ale len preto, že je výborná hráčka, nie preto, že by sa mi páčila.

Helena bola v základnej zostave, ešte skôr ako som sa do nášho tímu dostal ja. S futbalom začala, sotva prerástla loptu.

Vie vymenovať všetky tímy a ich hráčov a vždy sa rozpráva s našou trénerkou Aliciou, ktorá pozná ešte viac tímov a ešte viac hráčov, lebo je staršia a mala viac času sa to všetko naučiť.

Helena býva o dve ulice ďalej odo mňa a po tréningoch občas chodievame domov spoločne.